

3. Семикіна М. В., Жеребченко Т. І. Компенсаційна політика як важіль активізації інноваційної праці. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2014. №2 (8). С. 97-102.
4. Цимбалюк С. О. Організаційно-економічні засади формування компенсаційної політики в сучасній парадигмі соціально-трудова відносин. *Економіка та держава*. 2015. №6. С. 15-20.

Аліна МАРКОВА
здобувач вищої освіти,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах постійних змін на ринку, зростаючої конкуренції та швидкого темпу технологічних інновацій, підприємствам важливо мати чітке уявлення про свої активи, зокрема основні засоби, які виступають ключовим елементом виробничих потоків. Однак, без належного бухгалтерського обліку та аналізу даних операцій, підприємства ризикують втратити контроль над своїми ресурсами, зазнати фінансових втрат та неефективно використовувати свій потенціал. Тому вивчення цієї проблематики, надзвичайно важливо для підприємств будь-якого рівня та галузі діяльності, оскільки воно допомагає забезпечити стабільність, ефективність та конкурентоспроможність у динамічному сучасному бізнес-середовищі.

Велика кількість наукових досліджень, що розглядали тему бухгалтерського обліку та аналізу операцій з основними засобами на підприємстві, спрямована на вивчення ефективності ведення обліку та аналізу фінансових операцій з майновими активами [1]. При цьому особлива увага приділяється впливу правильного обліку та аналізу операцій з основними засобами на фінансовий стан підприємства та прибутковість [2], а також на ефективність управління майновими ресурсами [3].

У операційній діяльності будь-якого вітчизняного підприємства, основні засоби відіграють важливу роль, оскільки вони вважаються ключовими складовими для отримання економічних вигід у майбутньому. Дані матеріальні активи використовуються для створення нової продукції або для проведення обмінних операцій, що робить їх необхідними для нормального функціонування підприємства.

Правильний облік та аналіз основних засобів пов'язані з низкою нормативно-правових актів. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» [4] встановлює основні принципи організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Облік основних засобів, згідно з цим законом, обов'язковий для всіх підприємств, оскільки на ньому базуються різноманітні економічні та фінансові показники, а управління обліком основних засобів покладається на власника або уповноважений орган, що діє в межах законодавства та установчих документів. Податковий кодекс України [5] теж встановлює правила щодо подання амортизації, класифікації та інші аспекти обліку основних засобів. НП(С)БО 7 «Основні засоби» [5] надає методологічні основи обліку та управління основними засобами у бухгалтерському обліку, а методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів визначають процедури обліку та рекомендують типові кореспонденції рахунків.

Основна мета обліку основних засобів, полягає в забезпеченні користувачів інформацією для управлінських рішень, а завдання включають розрахунок вартості,

узагальнення облікової інформації, відображення зносу та амортизації, переоцінку вартості і групування для фінансової звітності. Об'єктами обліку вважаються завершені пристрої, окремі предмети і комплекси, кожен з яких має свою унікальну форму обліку.

Під час обліку використовується ряд форм для фіксації основних засобів, що відрізняються в залежності від специфіки діяльності підприємства. Проте, важливо зауважити, що в первинному обліку не завжди відображаються всі потрібні аспекти. Більше уваги в обліковій системі приділяється наявності і русі основних засобів, що підкреслює важливість поточного обліку. Такий підхід не лише допомагає відобразити дані первинного обліку в облікових регістрах, а й сприяє групуванню для отримання необхідної інформації.

Щоб досягти ефективного управління підприємством, облікового процесу недостатньо, саме тому потрібно системно аналізувати основні засоби для контролю їхнього стану та використання. Ефективне управління підприємством вимагає системного аналізу основних засобів для контролю їхнього стану та використання - це допомагає у виборі оптимальних стратегій та підвищенні продуктивності. Інформацію для аналізу беруть з різних джерел, таких як фінансові звіти та аналітичний облік. Методика аналізу враховує збереження корисності, відмінність між фізичною та вартісною заміною, а також різні характеристики основних засобів. П'ять етапів аналізу включають збір відомостей, аналіз, обробку даних, розробку заходів і контроль за їх впровадженням.

Тож слід зауважити, що бухгалтерський облік та аналіз основних засобів особливо важливі для підприємств у сучасному конкурентному середовищі, де важливо мати чітке уявлення про активи, адже вони дозволяють не лише контролювати ресурси та уникати фінансових втрат, а й робити обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на оптимізацію використання основних засобів та підвищення ефективності підприємства в цілому.

Література

1. Степаненко О.І. Необоротні матеріальні активи в амортизаційній політиці підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. Вип. №1 (67). 2020. С. 186 – 192.
2. Маркова Ю.В. Сутність основних засобів як невід'ємної та особливо важливої частини підприємства. Матеріали конференції Дніпро 2018 URL: <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/788ac998-d73f-44c0-8aff-343f6bd2f1b2/content#page=292>
3. Камінська І.М., Дорош В.Ю., Ковальчук А.Ю. Активи підприємства: морфологічний аналіз категорії, склад та класифікація. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyy_forum/article/view/65
4. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
5. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. НП(С)БО 7 «Основні засоби». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>